

~~Bude dostačující, abychom si s druhým zaměstnavatelem k uvedenému datu a poté vždy na začátku roku vyměnili potvrzení o měsíční mzdě, která bude tomuto zaměstnanci zúčtovávána podle pracovní smlouvy, a nemuseli bychom tak dopočítávat a dosrážet zaměstnanci zdravotní pojištění z minimální mzdy? Celkem z obou zaměstnání bude odváděno pojistné z vyššího vyměřovacího základu, než je minimální mzda.~~

M. K., Votice

~~Pokud má zaměstnanec více zaměstnavatelů, musí být v úhrnu příjmů dodržen minimální vyměřovací základ. Protože se výše příjmu může měnit, je v takovém případě nutné, aby si zaměstnavatelé v podstatě každý měsíc navzájem dokladovali výši příjmů, ze kterých bude zřejmé, že za daný měsíc bylo pojistné odvedeno alespoň v minimální povinné výši. Takový doklad vyžadují i kontrolní pracovníci zdravotní pojišťovny, když v rámci výkonu kontrolní činnosti prověřují, zda je u zaměstnance minimální vyměřovací základ dodržen.~~

Ing. Antonín DANĚK

VÝPOČET MĚSÍČNÍHO ČISTÉHO VÝDĚLKU PRO ÚČELY POSOUZENÍ NÁROKU NA PODPORU V NEZAMĚSTNANOSTI

Zaměstnanec do konce roku 2023 pracoval na úvazek 1,0. V lednu 2024 snížil úvazek na 0,2 a posledního února pracovní poměr ukončil a přihlásil se do evidence uchazečů o zaměstnání na Úřad práce. Přihlíží se při výpočtu čistého měsíčního výdělku k velikosti úvazku, který byl k 29. únoru 2024 v rozsahu 0,2, či nikoliv? Podle odborné literatury je rozhodným obdobím, za které se stanovuje průměrný hrubý měsíční výdělek, období říjen, listopad a prosinec 2023, kdy byl úvazek 1,0.

Abych spočítala měsíční čistý výdělek, tak už jen od vypočteného průměrného hrubého výdělku odečtu daň, zdravotní a sociální pojištění.

I. M., Podbořany

Průměrný měsíční čistý výdělek pro účely vystavení potvrzení pro účely nároku na podporu v době nezaměstnanosti se zjišťuje (jak správně uvádí tazatel) z průměrného měsíčního hrubého výdělku odečtením pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Abyste tedy mohli spočítat průměrný měsíční čistý výdělek, je nezbytné nejprve spočítat průměrný měsíční hrubý výdělek, který se zjišťuje z průměrného hodinového hrubého výdělku.

Průměrný hodinový hrubý výdělek zaměstnance je nezbytné zjistit postupem stanoveným podle zákoníku práce, tj. jako podíl hrubé mzdy a odpracované doby v rozhodném období.

Hrubou mzdou se rozumí mzda zúčtovaná zaměstnanci k výplatě v rozhodném období, přičemž důležité je, zda mzda byla zúčtována k výplatě v rozhodném období. Naopak podstatná není skutečnost, kdy byla zaměstnanci mzda reálně vyplacena. Součástí hrubé mzdy nejsou plnění nemzdového charakteru, tj. zejména odstupné nebo náhrada mzdy.

Odpracovanou dobou se rozumí doba, za kterou zaměstnanci přísluší mzda. Celková odpracovaná doba se počítá za rozhodné období v hodinách, příp. ve zlomcích hodin. Zaokrouhlení odpracované doby je sice možné, nicméně vždy musí jít o zaokrouhlení za celé rozhodné období a zásadně ve prospěch zaměstnance.

Rozhodným obdobím se rozumí zásadně předcházející kalendářní čtvrtletí, tj. rozhodným obdobím pro výpočet průměrného hodinového hrubého výdělku vašeho zaměstnance, jehož pracovní poměr skončil k 29. únoru 2024 (toto datum je rozhodné pro vystavení vámi zmíněného potvrzení), je IV. čtvrtletí roku 2023. Výjimky spočívající např. při uplatnění konta

pracovní doby nebo stanovení výše nároků z pracovního úrazu v uvedeném případě patrně nepřipadají v úvahu, byť tazatel výslovně uplatnění konta pracovní doby nevyloučil.

Zjištěný průměrný hodinový hrubý výdělek se uvádí v korunách a haléřích a následně se zaokrouhlí matematicky na dvě desetinná místa. Alternativně lze zjištěný průměrný hodinový hrubý výdělek zaokrouhlit ve prospěch zaměstnance směrem nahoru.

Jakmile takto spočítáte průměrný hodinový hrubý výdělek vašeho zaměstnance, přepočítáte zjištěnou hodnotu na průměrný měsíční hrubý výdělek pomocí následujícího vzorečku, z čehož vyplývá odpověď na váš první dotaz:

$$\text{průměrný hodinový výdělek} \times \text{týdenní pracovní doba} \times 4,348$$

Týdenní pracovní dobou se rozumí stanovená nebo kratší pracovní doba konkrétního zaměstnance, která se zjišťuje právě z rozhodného období. Uvedené potvrdil Nejvyšší soud, když v rozsudku ze dne 26. října 2022, sp. zn. 21 Cdo 2483/2021, uvedl, že „*pod pojmem týdenní pracovní doby ve smyslu ustanovení § 356 odst. 2 věta druhá zákoníku práce je nutné rozumět dobu, kterou byl zaměstnavatel povinen zaměstnanci rozvrhovat v rozhodném období. Může se jednat o stanovenou týdenní pracovní dobu, zkrácenou týdenní pracovní dobu nebo kratší pracovní dobu.*“ Údaj o týdenní pracovní době se tedy nevztahuje k prvnímu dni po rozhodném období, nýbrž k rozhodnému období jako takovému. Na výpočet průměrného měsíčního hrubého výdělku nemá vliv ani změna týdenní pracovní doby, ke které dojde až po uplynutí rozhodného období. Promítnuto do vaší situace – skutečnost, že od 1. ledna 2024 došlo ke snížení velikosti úvazku zaměstnance z 1,0 na 0,2, nemá vliv na výpočet průměrného měsíčního hrubého výdělku zaměstnance, neboť tato změna nastala až v I. čtvrtletí 2024, a nikoliv ve IV. čtvrtletí 2023.

Koeficient 4,348 vyjadřuje průměrný počet týdnů připadajících na 1 měsíc v průměrném kalendářním roce.

Průměrný měsíční čistý výdělek se zjišťuje z průměrného měsíčního hrubého výdělku odečtením pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, a to podle podmínek a sazeb platných pro zaměstnance v měsíci, v němž se průměrný měsíční čistý výdělek zjišťuje.

Pokud tedy vašemu zaměstnanci skončil pracovní poměr k 29. únoru 2024, použijte se pro výpočet průměrného měsíčního čistého výdělku průměrný měsíční hrubý výdělek zjištěný k 1. lednu 2024 (tj. za IV. čtvrtletí 2023), ale fiktivní odpočet odvodů a záloh bude proveden podle sazeb platných k únoru 2024.

Závěrem proto shrneme, že:

- při výpočtu průměrného čistého měsíčního výdělku se v rámci výpočtu průměrného měsíčního hrubého výdělku přihlíží ke stanovené týdenní pracovní době (velikosti úvazku) v rozhodném období, tj. ve vašem případě IV. čtvrtletí 2023, což v tomto konkrétním případě znamená, že je potřeba vyjít z úvazku 1,0, a
- výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti se řídí podle podmínek a sazeb platných pro zaměstnance v měsíci, v němž se výdělek zjišťuje, tj. ve vašem případě v únoru 2024.

Mgr. Adam HOSNEDL,

JUDr. Radim MARADA